

I RENUMERATA:

Miesięcznie we Lwowie 450 Mk., z dostawą do domu 500 Mk., z przesyłką w Polsce 600 Mk., w innych państwach 700 Mk. Za zmianę adresu do siebie 10 M.

Cena 20 M.
Lutego 20 1922.

Konto czekowe P. K. O. 140.561.

R kłamacje otwarte wolne od opłaty pocztowej.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano

CENY OGŁOSZEŃ:

Za wiersz wiersz. Zwyczajnie 30 Mk., „Nadzwyczajnie” 50 Mk., „Nekrologia” 80 Mk., na pierwszy kolumnie 200 Mk., przed kolumną 150 Mk., 2 kolumnice i komunikaty 130 Mk. Dobrze ogłoszenia za każdy wiersz 10 Mk. Kupno sprzedaw od wyrazu 15 M. - następ. od wyrazu 20 M. Cała strona 50.000 Mk., pół strony 25.000 Mk., cała strona pierwsza (pod nagłówkiem) 100.000 Mk., jedna strona na 1. stronie 20.000 Mk. Paski na koturnach tekstowych po cenie 130 M. p. Ogłoszenia na ul. ul. się 1 kwarta o 50% drożej. Ogłoszenia zagran. o 10% drożej. „Kurjer Lwowski” wychodzi z datą dnia następnego.

Redakcja przy ulicy Osobnickich 1. 1a. Administracja przy ulicy Ciołkowskiej 1. 23. — Redakcja przyjmuje wyłącza między godziną 4—5. Biuro Administracji otwarta codziennie od godz. 6 rano do 7 wieczór. — Adres dla telegr.: „Kurjer”, Lwów. — Rękopisów nie zwraca się. — Telef. redakc. 19.

W Warszawie prenumerata przyjmuje i pojedyncze egzemplarze sprzedaje: Biuro Dzieł Niższych „Promień”, ul. Widoz 19., oraz Admin. „Garety Lud.” ul. Świątokrzyska 17.

Nakładem Spółki Wydawniczej „Kurjera Lwowskiego”.

Redaktor naczelny: Dr. Włodzimierz Jampolski.

Fierwszy wielki Zjazd osadników Wschodniej Małopolski.

OGÓLNE WRAŻENIE.

Jak dalece wczorajszy Zjazd osadników był potrzebą chwili, tego dowodziła szalenie po brzegi wypełniona sala „Gwiazdy”. Zjechali się delegaci z czterdziestu kilku powiatów, przybyli również i kobiety, tak, że ilość zgromadzonych dochodziła do półtora tysiąca. Zjazd odsłonił jedną wielką rarę, która od dłuższego czasu trapi lud polski na kresach. Z licznych przemówień delegatów różnych powiatów płynęła jedna wielka skarga na nadużycia władz lokalnych, instytucji parcelacyjnych, obszarników i Okręgowy Urząd Ziemski we Lwowie. Nie narzekano ani na daninę, ani na podatki, ani na żadne ciężary państwowe, lecz wszyscy jednoznacznie stwierdzali, że rząd nie tylko nie zajmuje się osadnictwem kresowym, ale na każdym kroku paraliżuje energię tych ludzi, którzy mają służyć jako kamień węgielny pod budowę kultury polskiej na kresach. Z żalów tych wynikało, że cały szereg urzędów, instytucji i poszczególnych odpowiedzialnych osób najzupełniej nie rozumiały swego stanowiska.

Gdyby nie obecność posłów lud., a szczególnie gdyby nie moralny autorytet b. prezyd. Witosa, cała ta rozżalona masa byłaby uchwaliła jak najskrajniejsze rezolucje, których konsekwencje musieliby ponieść przede wszystkim ci, którzy są dziś wobec państwa i społeczeństwa odpowiedzialni za ten skandaliczny stan rzeczy. Dlatego też dobrze się stało, że P. S. L. przy pomocy posłów zwołało ten zjazd i cały prąd niechęci i nienawiści skierowało na własną pierś i w ten sposób radykalizowana fala rozprysła się o zdrowy rozsądek i głęboki patriotyzm, do którego posłowie ludowi zaapelować potrafil.

Zebrań zagaił inż. Pawłowski, poczem przystąpiono do wyboru prezydium, do którego powołano jednomyślnie p. inż. Pawłowskiego, Szczepańskiego, Malika, Kolodzieja i Jędrzeja Witosa. Ponieważ skutkiem spóźnienia pociągu p. Witos jeszcze nie przybył, przeto przewodniczący inż. Pawłowski poprosił posła Bryla do wygłoszenia referatu.

MOWA POSŁA BRYLA.

Przyjęty oklaskami poseł Bryl poruszył wyzysk prywatnych parcelantów, którzy powinni być od tej roboty zupełnie wykluczeni, a cała parcelacja winna być jedynie w ręku rządu. Krytykował również działalność urzędów ziemskich, wysokie ceny ziemi i szereg rozporządzeń, wydanych wbrew ustawie i konstytucji. Mówca szeregiem faktów stwierdził, że stanowisko min. Michalskiego wobec odbudowy jest wręcz wrogi, a dla państwa szkodliwe, albowiem minister dopuszcza wywóz drzewa za granicę, gdy całe osady na kresach żyją w ziemiankach i nie mogą się doprosić materiału. Jedynym ratunkiem na to jest projekt ustawy o daninie lasowej, która zapewniłaby dziesięć milionów kubicznych drzewa na odbudowę. Drzewo to sprzedane po cenach targowych dałoby 40 miliardów mk. na odbudowę osad. W końcu mówca wskazał na potrzebę stworzenia rodzimego handlu i przemysłu i we-

Kardynał Ratti obrany papieżem.

Rzym. (PAT.) Conclave wybrało papieżem kardynała Achillesa Rattiego. Nowy papież przyjął imię Piusa XI.

DZIAŁALNOŚĆ DOTYCHCZASOWA KARD. RATTIEGO.

Warszawa. (PAT.) Nowoobрани papież Achilles Ratti (Pius XI) urodził się w okolicy Medjolanu w roku 1857. Studja odbywał w Medjolanie i w Rzymie, poczem przez 25 lat pracował w Medjolanie w bibliotece ambrozjańskiej, której był prefektem. Mianowany w kwietniu 1918 wizytatorem apostolskim dla krajów wchodzących niegdyś w skład imperium rosyjskiego, przybył 29. maja tego roku do Warszawy jako wizytator papieski dla Rzeczypospolitej polskiej. Dnia 10. czerwca 1919 zostaje nuncjuszem apostolskim przy rządzie Rzeczypospolitej polskiej, 19. kwietnia 1921 otrzymuje godność arcybiskupa Medjolanu, a 4. czerwca tego roku opuszcza Warszawę. 16. czerwca 1921 otrzymuje godność kardynała.

KIERUNEK POLITYCZNY PIUSA XI.

Wiedeń. (PAT.) W „Neue Fr. Presse” pisze senator rzymski B. Cirmeni, że nowowybrany pa-

pież Achilles Ratti będzie kontynuował politykę papieża Benedykta XV. Liczy on lat 65, godność kardynała piastuje dopiero od niedawna. Otrzymał ją bowiem od papieża Benedykta XV. na jednym z ostatnich konsystorzów.

KARDYNAŁ RATTI OTRZYMAŁ ORDER „BIAŁEGO ORLA”.

Warszawa. (Tel. wł.) (G.) Dowiadujemy się, że jeszcze przed conclave obecny papież a wówczas kardynał Ratti otrzymał order „Białego Orła”, a wraz z nim list od prezydenta Rady ministrów p. Ponikowskiego, w którym tenże bardzo serdecznie prosi b. nuncjusza w Polsce, aby odznaczenie to przyjął jako objaw wdzięczności za owocną działalność w dobie odrodzenia Polski.

DEPESZA POWITALNA RZĄDU POLSKIEGO

Warszawa. (Tel. wł.) (G.) Min. spraw zagr. Skirmunt otrzymał wczoraj od posła polskiego przy Watykanie p. Wład. Skrzyńskiego depeszę donoszącą o wyborze kardynała Rattiego na papieża. Rada ministrów na skutek tej depeszy poleciła min. Skirmuntowi wysłać do Watykanu w imieniu rządu polskiego depeszę powitalną.

Stosunek Anglii do Polski poprawił się.

INFORMACJE POSŁA WRÓBLEWSKIEGO.

(Od naszego korespondenta warszawskiego.)

Warszawa, 5. lutego.

(S.) Według oświadczeń posła Wróblewskiego, stosunek opinii angielskiej do Polski uległ wielkiej zmianie na naszą korzyść, co miało wpłynąć i na oficjalną politykę angielską w sensie dla nas

pożądanym. Jakie są bliższe przyczyny i konkretniejsze przejawy tej metamorfozy wśród świata angielskiego — poseł Wróblewski jeszcze nie ujawnił.

Konferencja w Genui odroczone do czerwca br.

Warszawa. (Tel. wł.) (G.) Ze źródeł zazwyczaj dobrze poinformowanych dowiadujemy się, że konferencja genueńska ma być odłożoną do czerwca br.

PRZYCZYNY OPĄZNIANIA KONFERENCJI W GENUI.

Bordeaux. (PAT.) Radio. Nie jest wykluczone, że przed konferencją genueńską odbędzie się przedwstępna konferencja, po której przyjdzie do właściwych narad. Jako główną przyczynę opóźnienia konferencji genueńskiej wymieniają niemożność pokonania trudności technicznych w terminie pierwotnie przewidzianym oraz trudności w ostatecznym przygotowaniu materiału, stanowiącego podstawę prac w komisjach. Sprawy polity-

czne grają tu mniejszą rolę, niż sądzą, gdyż czynniki kierujące chcą nadać konferencji przede wszystkim charakter ekonomiczny.

PARYŻ NIE WIERZY W GENUE.

(Od naszego korespondenta warszawskiego.)

Warszawa, 6. lutego 1922.

(K.) Ostatnie informacje, nadszłe z Paryża, stwierdzają pesymistyczny nastrój, opiewający coraz szersze koła polityczne na temat wyników i możliwości zwołania konferencji genueńskiej. W związku z tą sprawą możliwe jest bardzo poważne zachmurzenie ogólnego horyzontu politycznego.

PODPISANIE TRAKTATU HANDLOWEGO POLSKO-FRANCUSKIEGO NASTAPI 6 BM.

Paryż. (AW.) Dnia 6 bm. podpisany ma być

obustronny traktat handlowy polsko-francuski. Umowę imieniem Polski podpiszą Zamoyski i Doleżal, imieniem Francji Poincare i Dior.

zwiał wszystkich do pracy nad ujęciem tych dwu ważnych źródeł dochodów w swoje ręce.

Przystąpiono do sprawy kontraktów gruntowych, którą referował mecenas dr. Grzesik. Referat był czysto fachowy, wyjaśniał cały szereg trudności i wątpliwości w kontraktach gruntowych, szczególnie przy intabulacji lasów. Mówca zbijał nedorzeczne pogłoski, jakoby kontrakty obecnie zawarte miały być anulowane po 25 latach.

Nad referatami rozpoczęto dyskusję, w której zabierali głos p. Tokarczuk ze Zbaraża i p. A. Moksza z Horodenki.

* Tymczasem w czasie dyskusji pojawił się na sali Witos. Zerwała się fala oklasków i cała sala złożyła cześć swemu wodzowi. Wobec tego przerwano dyskusję i poproszono go, by przemówił. Zabiera tedy głos poseł Witos, którego silny przekonujący ton brzmiał donośnie w sali zamienionej w słuch.

WITOS PRZEMAWIA.

„Nasza robota kolonizacyjna — mówił Witos — nie jest robotą inwazyjną, lecz jest to zwykły proces, jaki widzimy w całej Europie. Ludność z okolic gęściej zaludnionych dąży tam, gdzie jest więcej miejsca. Toteż nie dziwnego, że ludność t. zw. Galicji zachodniej, mającej 120 ludzi na kilometr, dąży na kresy wschodnie. Ruch ten jest zdrowy, jednakże musi być zorganizowany, by wydał owoce. Z początku osadników poszukiwano, dziś zaś, kiedy trzeba im iść z pomocą, rząd czyni trudności, odmawiając im potrzebnej ochrony życia i mienia i obok potrzeb materialnych wyrastają również potrzeby kulturalne. By osada spełniła swoje zadanie wobec państwa potrzebuje nie tylko zasiewu i inwentarza, ale także potrzebuje kościoła i szkoły, potrzebuje kolei, poczty, szpitali i całego szeregu kulturalnych instytucji.

Przyczyny dzisiejszych niedostatków nie należy szukać jedynie w rządzie, ale także i wśród samych osadników, którzy kupili ziemię na kredyt, a obecnie nie mają środków na jej zagospodarowanie. Jednakże obecna polityka oszczędnościowa p. Michalskiego przynosi więcej szkody niż pożytku dla państwa. Nie można obcinać nóg, by nie kupować spodni.

Dotychczasowa pomoc rządowa dla wschod. Małopolski przedstawia się następująco: W r. 1920 wydano na pomoc rolną 357 milionów, w tem

245 milionów w gotówce, a 112 w naturze. W r. 1921 wydano 228.600.000 własności większej, a 40 milionów własności mniejszej, mimo, iż drobna własność stanowi 75 procent. Razem około półtora miliona poszło dotychczas na pomoc rolną we wschodniej Małopolsce. Osadnicy nie mogą być tu uprzywilejowani, lecz muszą być traktowani na równi z resztą ludności. Osadnicy zatem organizując się muszą więc wciągnąć się do ogólnej organizacji chłopskiej, by swoje postulaty zaspokoić. Samo narzekanie nie wiele pomoże i nikt się tem nie wzruszy; jedynym środkiem do osiągnięcia celu jest organizacja i planowa robota“.

P. ORZECZOWSKI W OPRESJI.

Po przemówieniu Witosy rozpoczął się dalszy ciąg dyskusji. Do głosu zapisało się przeszło 30 mowców. Wszyscy jednoznacznie narzekali na nadużycia władz, towarzystw parcelacyjnych, brak opieki i poparcia ze strony miejscowych czynników. Ogólniezainteresowanie wywołała mowa dra Deskura z Rohatyna, któremu zebrani dwukrotnie przedłużali czas przemówienia. Dr. Deskur zapomocą całej litanii faktów, podał druzgoczącą krytykę działalności O. U. Z., a szczególnie działalność prezesa tego urzędu p. Orzechowskiego. Liczne okrzyki i glosy „...“ były miarą nagromadzonego niezadowolenia. Gdyby nie obecność pp. Witosy i Bryła, p. Orzechowski byłby na pewno nie wyszedł „na sucho“ z tej opresji.

REZOLUCJE.

Skutkiem spóźnionej pory szereg mowców zrzekł się głosu, poczem jeszcze raz zabierali głos pp. Witos i Bryl, uspokajając rozżalonych osadników, nawołując do pracy organizacyjnej i do lojalnego stawiania postulatów, zapewniając, że posłowi ludowi zrobią wszystko, co leży w ich mocy. Zebrani wyrażali niejednokrotnie oburzenie posłom ze wschodniej Małopolski, którzy dla ludności stali się zupełnie niewidzialni. Przystąpiono do odczytania całego szeregu rezolucji, stwierdzających, że dotychczasowa polityka rządu i władz miejscowych jest dla osadnictwa katastrofalną i dotagających się wykonania reformy rolnej, pomocy na odbudowę gospodarstw, szkół i kościołów, uruchomienia Banku rolnego i kredytów, ulg podatkowych dla niezagospodarowanych osadników, zniesienie dobrowolnej parcelacji, zmiany osób na odpowiedzialnych stanowiskach, a szcze-

gólnie w O. U. Z. w wojew. lwowskim, tudzież cały szereg szczegółowych postulatów, jak n. p. szczególnej pomocy dla osadników inwalidów obrońców Lwowa, których los wymownie scharakteryzował inż. p. Szymeński.

Wszystkie rezolucje przyjęto jednogłośnie. Przemówienie p. Witosy, pełne siły i trzeźwości, wpłynęło w wysokim stopniu na uspokojenie umysłów, poczem przewodniczący zamknął zebranie, które w pamięci osadników będzie pierwszym planowym krokiem do ugruntowania kultury polskiej fundamentem zgodnego współżycia i pokoju na kresach wschodnich. K.

Kowno sonduje.

(Od naszego korespondenta warszawskiego).

Warszawa, 6. lutego 1922.

(K). Mówią w kołach dobrze poinformowanych o szeregu posunięć nieoficjalnych ze strony litewskiej, których zadaniem jest doprowadzić do stanowczego wysondowania opinii polskiej na temat projektów rządu i nastroju sfer sejmowych. Litewski wywiad pracuje z natężoną energią, aby ostatecznie móc się orientować w dalszych możliwościach politycznych.

Niewyraźna stanowisko Rad ludowych wileńskich.

(Od naszego korespondenta warszawskiego).

Warszawa, 5. lutego.

(S). Poza tem, co donosi PAT, dochodzą wieści, że sporo kłopotu w Wilnie polskiej racji stanu sprawia knąbrność Rad Ludowych. Dotyczy to zasadniczego stosunku Rad Ludowych do kwestii formy połączenia Wileńszczyzny z Polską. W Radach Ludowych są jakoby silne wpływy i prądy, pokrywające się pod tym względem z linią bloku narodowo-demokratycznego.

Czas odnowić prenumeratę na luty 1922 r.

JULES ROMAINS.

26)

Donogoo-Tonka

czyli

Cuda nauki

opowieść kinematograficzna

(tłum z franc. L. C.).

(Ciąg dalszy).

12.

Wielkie prace nad rozszerzeniem Donogoo-Tonki ściągają chmary emigrantów.

1. Biura Meyer Kohn w Rio Janeiro. Obłędnie kas. Urzednicy bezradność swą objawiają gestami. Rozumiemy jak krzyczą:

Najbliższy odjazd! Chce pan miejsce w przyszłej karawanie!? Ależ panie, od dwóch tygodni wszystkie miejsca zamówione!

2. Długa karawana przechodzi przez przełęcz w okolicy lesistej. Muł jeden się potyka, jeździec stacza się na ziemię. Nikt nie zwraca na to uwagi.

3. Inny konwój nad brzegami rzeki. Na mułach około 10 niewiast. Dwie z nich obrzucają się obelgami. Ich towarzyszkę zdają się być złamane zmęczeniem i drzemlą.

Dwaj uzbrojeni ludzie prowadzą tę trzodę. Są ogromnie zajęci zapalaniem fajki...

4. Dolina o milę od Donogoo-Tonki. Dzięki fawelowaniu terenu widzimy okolicę całą i miasto. Zrazu oczy rozróżniają tylko zbite zarośla i długie wy-

łysiałe szlaki. Są to ściżki. Zwłna dostrzegamy przedmioy poruszające się, jeźdźców, zwierzęta pociągowe, grupy pieszych.

Coraz ich więcej. Co braliśmy zrazu za kępy zarośli, okazuje się małą grupą, która spoczywała i właśnie rusza dalej w drogę. Tam krzak w dali... lecz nie! widać lufę strzelby nad ramieniem człowieka i poruszające się lędźwie końskie. Ten płot w dali zmienił położenie, zaczyna pełzać.

A myśmy im dawali korzenie i lat sto na zgryzienie jednej grudki ziemi.

Wszystkie te rojności mają swój kierunek. Cała dołina dąży ku Donogoo-Tonce.

13.

Nadchodzi chwila dla tysięcy ludzi na świecie, gdy Donogoo-Tonka staje się silniejsza niż ich przyzwyczajenia.

1. Człowiek jakiś idzie ulicą w nie wiem jakim mieście. Nie jest to ani przechadzka ani przypadek. Jest to jego droga codzienna i kroki, które stawia mają już może lat dziesięć.

Lecz oto jego krok się mięsza. Myśl którą miał w głowie zaczyna schodzić w ciało.

Zatrzymuje się wyciąga zegarek, lecz nie dostrzeżga godzinny. Zawraca i odchodzi innym krokiem.

2. Urzędnik w małym biurze, jest sam. Praca codzienna zapewne jest skńczona, gdyż zamknął kałamarz z atramentem czarnym, czerwonym i fiaskę wonnego kleju. Ułożył w porządku liniję, trójkąt, dwie rączki i szczytyk.

Guma do ołówka i do atramentu jedna na drugiej tworzą na rogu miseczki jakby smutny sarkofag.

Lecz nie w zwykły sposób patrzy on na to wszystko. Wszak niemożliwe by co wieczora patrzył tak długo takim zamglonym wzrokiem na te nędzne przedmioty swego biurka.

Co znajduje się w tej kopercie, ustawionej starrannie na półce, w tej kopercie, której zamaszysiy adres głosi: WP. Dyrektor?

3. Rodzina zebrana przy stole, sześć osób rozmaitego wieku. Ludzie ci są cichsi niż zwykle. Oczy ich unikają się.

Nagle jeden z nich wstaje, odsuwa talerz. Jest to człowiek lat około 25 ciu.

R dzina ośmiela się spojrzeć na niego. Z ostatniem błaganem zwracają się ku niemu uroczyście wszystkie oczy. Lecz jego już nie wzrusza.

4. Druga lub trzecia godzina rano. Jakiś osobnik śpi w lichym pokoiku hotelowym. Lampa płonie ua komodzie.

On sni. Odwraca się, wzdycha, czyni gwałtowne ruchy. Jeszcze jeden, któemu sen słodkich nie dotrzymał obietnic. Czyż kładziemy głowę na poduszki i zawieramy pakt ze światem niewidzialnym tylko na to, aby znaleźć nowych wrogów i nowe walki?

Bndzi się, otwiera szeroko oczy, podnosi się na łóżku, ręką wodzi po całej czasce.

Ten człowiek już więcej nie zaśnie. Na cóż tak się dręczyć w łóżku aż do rana? Na cóż zwłaszcza odkładać z dnia na dzień decyzję, której się nie uniknie?

Wyskakuje z łóżka. Powziął postanowienie.

14.

Widzimy znów przez chwilę dołnę i tłum ludzi który wali ku Donogoo-Tonce.

KONIEC CZĘŚCI PIĄTEJ.

(C. d. n.).

PSL. przeciw polityce p. Skirmunta.

(Od naszego korespondenta warszawskiego).

(S). W najbliższym czasie na porządek dzienny z powrotem wejdzie ocena działalności (szkoldowej) ministerstwa spraw zagranicznych. Trokliwa obserwacja — jakiej nie skąpi PSL. — gromadzi coraz większy materiał, który musi zgrozą przejąć najtwardszych.

Słowem — dalej ten stan trwać nie może!

Instytut badania narodowych mniejszości.

(Od naszego warszawskiego korespondenta.)

Warszawa, 5. lutego.

(S). W Warszawie ma powstać wkrótce instytut badania narodowych mniejszości. Wyrażamy przekonanie, że stać on będzie na gruncie państwa polskiego i z punktu państwowości i pod jej kątem widzenia szerzyć będzie znawstwo kwestii narodowościowych.

Martrwota w Sejmie.

(Od naszego korespondenta warszawskiego.)

Warszawa, 5. lutego.

(S). Pierwszy tydzień lutego w Sejmie znaczył się pustkami, wyemigrowaniem posłów do Wilna, lub do domowych pieleszy. Dotychczas trudno dopatrzeć się w działalności Sejmu „szybkiego opracowywania nicodownych ustaw”.

Ministerjum spraw wewn. przeciw organizacjom samorząd.

(Od naszego warszawskiego korespondenta.)

Warszawa, 6. lutego 1922.

(K). Brak należytego zrozumienia dla spraw samorządowych jest stałym objawem działalności ministerium spraw wewnętrznych. P. minister Downarowicz w dalszym ciągu uprawia taktykę swoich poprzedników, tępiąc każdy zdrowy odruch, dążący do tego, by szereg funkcji przeszło do rąk lokalnych organów samorządowych. Brak hricjalny ustawyodawczej, poza sporadycznym objawem niedołącznie opracowanego projektu samorządu gminnego, nic nie zostało zrobione. Ustawodawstwo samorządowe jeszcze pozostaje w formie zupełnie nieskonkretyzowanej. Praca prowadzona przez związek sejmików powiatowych pod kierownictwem znanego działacza p. Bogusławskiego i p. Webera, daje duże rezultaty, ale stanowisko ministerstwa nie pozwala na należyte rozwinięcie działalności pożytecznej organizacji. Jak całość spraw samorządowych się przedstawia, o tem może świadczyć brak zupełny samorządu na kresach wschodnich, oraz prawie identyczny stan rzeczy na terenie Galicji i Poznańskiego.

Policja huła.

(Od naszego korespondenta warszawskiego.)

Warszawa, 6. lutego 1922.

(K). Ze wszystkich stron kraju nadchodzą głosy, stwierdzające stałe nadużywanie organów policyjnych w walkach politycznych. Ostatnio policja dopuściła się szeregu nadużyć, rozpedzając zgromadzenia i bijąc ludzi. Nadużycia te prawdopodobnie odbiją się głośnym echem w interpelacjach sejmowych.

Pamiętniki Romana Dmowskiego.

(Od naszego korespondenta warszawskiego.)

Warszawa, 5. lutego.

(S). Miłozenie polityczne Romana Dmowskiego w Polsce Niepodległej rozmaici rozmaicie komentują, zależnie od tego, czy komentator jest doktorem, czy psychologiem, lub politykiem. Blizcy p. Dmowskiemu współpracownicy oświadczają, że mistrz będzie tylko pisał i już pisze pomni-

kowe dzieła. Nie chcemy minowoli reklamować przyszłych ksiąg czy pamiętników, przysłowio- wych dzisiaj, gdy mowa o zbankrutowanych strażakach, dyplomatach i politykach, ale warto zauważyć, że p. Roman może dużo ma do wpisania w księgi, ale jeszcze więcej do zmilczenia, bo przekonało nas o tem choćby wydawnictwo St. Kozickiego o granicach Polski. Bynajmniej jednak

nie wpływamy na zmiechcenie meża N. D. do pióra, bo wiele atutów może on dostarczyć przeciwko polskiemu nacjonalizmowi, choć często takich, za które Polakowi wstydzić się trzeba.

Mimo to, czekamy na... dzieła pióra... pamiętniki Romana Dmowskiego — o których mówią jego blizcy.

Wyjazd delegacji polskiej do Genewy na rokowania górnośląskie.

Warszawa, (PAT.). W poniedziałek 6 bm. pełnomocnik rządu do rokowań górnośląskich udał się wraz z p. Jerzym Kramsztykiem sekretarzem generalnym delegacji do Genewy. Rokowania urzędowe rozpoczną się 10 bm. pod przewodn. p. Calondera. W skład delegacji polskiej udającej się do Genewy wchodzi: dyr. depart. min. b. działnicy pruskiej Witold Prądzyński, adwokat Konstanty Wolny, inżynier Alfred Falter, nadprokurator sądu okręgowego dr. Józef Wasserberger i referent min. spraw zagr. Tad. Gwiazdowski. O ile zajdzie tego potrzeba delegacja ma zapewnić współudział p. wicemin. Seydy. Rokowania w Ge-

newie, ostateczne ustalenie tekstu, dokonanie tłumaczenia francuskiego oraz ewentualne rozstrzygnięcie kwestji spornych zajmą mniej więcej 3 tygodnie czasu. Wobec tego podpisanie konwencji nastąpi prawdopodobnie z końcem lutego lub w pierwszych dniach marca. W konwencji zastrzeżone będzie, że oba rządy zobowiązują się przeprowadzić ratyfikację w przeciągu 2 tygodni, licząc od dnia podpisania. Po przeprowadzeniu niezbędnych formalności oraz po podpisaniu przez komisję międzysojuszniczą w Opolu układu o przejęciu Śląska, przejęcie to rozpocznie się w kwietniu, a ukończone zostanie przed 1 maja br.

P. Grabowski kandydatem na wojewodę warsz.

Warszawa. (Tel. wł.). (G) Dowiadujemy się, trzony jest dotychczasowy wojewoda lwowski p. Grabowski.

Dyrektor Urzędu emigr. aresztowany.

Powodem nieudowodnione zarzuty min. Michalskiego.

Warszawa. (Tel. wł.). (G) Przed kilku dniami z rozkazu sędziego śledczego aresztowano dyrektora Urzędu emigracyjnego dr. Młynarskiego oraz dwu wyższych urzędników tego urzędu.

Aresztowania te były pewnego rodzaju sensacją zwłaszcza w kołach urzędniczych, ponieważ dr. Młynarski cieszy się nieskazitelną opinią. W Urzędzie emigracyjnym odbywa się rewizja z ramienia nadzorczej Izby Kontroli Państwa, ministerstwa skarbu i pracy, która wcale jeszcze nie jest ukończoną i nie przestawiła swoich wyników, zresztą aresztowani po przesłuchaniu przez sędziego śledczego zostali natychmiast zwolnieni.

Obecnie pokazuje się, że powody aresztowania są bodaj że sensacyjniejsze, niż samo aresztowanie.

Mianowicie aresztowanie nastąpiło na skutek wniosku skierowanego do prokuratury nie przez ministra pracy, któremu Urząd emigracyjny podlega, ale na wniosek min. skarbu Michalskiego, który po oddaniu sprawy do prokuratury zaledwie uznał za stosowne zawiadomić o tem ministerstwo pracy.

P. Michalski w swoim wniosku oparł się na relacji komisji oszczędnościowej swojego minister-

stwa, która sprawy Urzędu emigracyjnego badała dokładnie cztery godziny!

Na szczególną uwagę zasługuje ten szczegół, że p. min. Michalski wyznaczył do rewizji p. Halbana, syna posła, który do 1. grudnia z. r. sam był urzędnikiem Urzędu emigracyjnego, a wiec sam swoją działalność rewidował.

Drugim członkiem tej komisji był zaś kandydat na dyrektora Urzędu emigracyjnego!

W kołach urzędniczych opowiadają, że ze strony p. Michalskiego była to chęć wyrażenia specjalnej nieufności ministrowi pracy.

Wskutek tego min. pracy Darowski wytoczył całą sprawę na Radę ministrów, wniósł nawet odpowiedni wniosek na piśmie, który już dwukrotnie rozpatrywany był na Radzie ministrów, jednak o pór min. Michalskiego, który twierdził ciągle, że nie ma jeszcze przygotowania do wyjaśnienia tej sprawy udaremnił załatwienie. Wtajemniczeni twierdzą, że dokumentami, któreby mogły postępowanie jego wytłumaczyć, p. Michalski wogóle nie rozporządza. Natomiast powodowało go w tym jak i w każdym innym wypadku, właściwa mu lekkomyślność.

Czy wreszcie pod własną firmą?

(Od naszego korespondenta warszawskiego.)

Warszawa, 5. lutego.

(S). Że narodowa demokracja szuka nowych dróg, albo może chce odświeżyć lub odnaleźć stare — świadczy wznowienie wydawania „Przeglądu Wszechpolskiego”, gdzie między innymi produkują się ci „pierwsi”: Dmowski i Głabiński. Według pewnych wiadomości, starszyzna Związku Ludowo-Narodowego walkuje teraz problem, czy by do wyborów nie pójść w „czystej szacie” pod firmą „Narodowej Demokracji”. Choć raz zdobyć się na odwagę i pogardę przyszłości (kto nie ryzykuje — w Piotrkowie nie siedzi).

Pigułki i polityka.

UCHWAŁY NAR. ZJAZDU LUDOWEGO.

(Od naszego korespondenta warszawskiego.)

Warszawa, 5. lutego.

(S). Zeszlotygodniowe uchwały Narodowego Zjednoczenia Ludowego (Enzetelą) dla świado-

mych rzeczy sejmowych polityków są niczem innym, jak — 1) przeprosinami w stosunku do em-decji i pewną ofertą co do „ramię przy ramieniu”, podczas przyszłych wyborów do Sejmu i senatu. 2) Reakcją na nowe polowanie partyjne i kombinacje blokowe ze strony żywiołów demokratycznych, nie zaangażowanych ani w NZL, ani w PSL. — Ostatecznie, jak zwykle, nad pigułkami posła Skulskiego, którego zawsze trzeba mieć za niepośledniego spryciarza, prędko przechodzi się do porządku dziennego — tak, jak podobno, życie przejdzie nad partją byłego prezydenta Łodzi, tj. nad NZL.

Organizacja młodzieży wiejskiej.

(Od naszego korespondenta warszawskiego.)

Warszawa, 5. lutego.

(S). Straż kresowa przekazała swoje organizacje młodzieży Centralnemu Związkowi młodzieży wiejskiej w Warszawie, który jest samodzielną organizacją de facto — zaś de jure sekcją Centralnego Związku Kółek rolniczych i wydaje swój organ „Siew” — dawniej „Drużyna”.

Obenie więc działalność Związku młodzieży wiejskiej będzie rozciągala się i na Wołyń, co ze względu na sąsiedztwo ze Lwowem powinno zainteresować i lwowską młodzież akademicka, tak liczenie z ludem wiejskim związaną ideowo.

Nowe pismo demokratyczne.

(Od naszego korespondenta warszawskiego.)

Warszawa, 5. lutego.

(S). Sfery demokracji polskiej (ale nie tej „narodowej”) czynią przygotowania w celu wydawania czasopisma, złoścącego postulatów polskiej racji stanu na zasadach szczerze demokratycznych.

Sprawy ukraińskie.

Konwentykiel endecji ruskiej. Pisma donoszą, że dnia 28. u. m. odbył się we Lwowie trzeci „międzypartyjny” zjazd przy współudziale przedstawicieli ruskiej partji „trudowej”, radykalnej i chrześc.-społecznej, b. posłów sejmu i b. parlamentu. Ukr. S. D. usunęła się od zjazdu ze względu na zasadniczych i taktycznych, za co spotkała się z ostrymi zarzutami „kłaniania się charkowskim pacholkom Kremłu” i szukania materialnych korzyści.

Uznano, nie wiedzieć po raz który rząd „Z. U. N. R.” za jedyne reprezentanta wschodniej Gal. Druga rezolucja protestuje przeciw tzw. „okupacji”, obwinia polskie władze o tolerowanie bandytyzmu. Rezolucja trzecia jest stekiem śmiesznych pretensji do koalicji, że lekceważyła sobie głosy Kalohasów z Ruskiej ulicy, natomiast czwarta dotyczy daniny i stwierdza, że Galicja wschodnia nie ma obowiązku płacenia daniny, oraz zapowiada protest (!) Rady Ligi Narodów i mocarstw ententy. Prócz tego uchwalamo cały szereg dyrektyw taktycznego charakteru, oczywiście odnoszących się do sabotażu daniny. Sabotaż ten będzie łatwo wicherzycielom ruskim przeprowadzać, gdyż zawsze i bez demonstracji politycznych, ucieczka przed podatkiem jest nagminnym zjawiskiem. A akt ten może stać się przyczyną bardzo niepożądanym tarć.

Z Rady ministrów.

Warszawa. (PAT.). Na posiedzeniu z dnia 6. bm. Rada ministrów uchwaliła powołać do życia komisję złożoną z ministra robót publ., skarbu, przemysłu i handlu, pracy i opieki społ. oraz zdrowia publ. celem opracowania najpóźniej do 3 tygodni wniosków w sprawie zaradzenia brakowi mieszkań, pożywienia, przemysłu budowlanego oraz zapobieżenia niszczeniu domów w miastach. Wnioski te mają być przedłożone komisji ekonomicznej, poczem wejdą pod obrady Rady ministrów. Następnie Rada ministrów zatwierdziła projekt dekretu Naczelnika Państwa o organizacji i czynnościach zgromadzenia kawalerów i kapituły Orła Białego oraz o sposobie noszenia odznak tego orderu. Dalej przyjęto wykaz ustaw, które należy opracować celem wykonania konstytucji. Następnie uchwalono projekt ustawy w sprawie podwyższenia kar administracyjnych oraz odszkodowań w postępowaniu administracyjno-karnem i dyscyplinarnem władz administracyjnych i samorządowych w b. dzielnicy austriackiej. Następnie uchwalono rozporządzenie wprowadzenia statystyki stanu zatrudnień w przemyśle.

Warszawa. (Tel. wł.). (G) Dziś odbędzie się posiedzenie komitetu politycznego Rady ministrów w sprawie wileńskiej oraz geneueńskiej.

SZYKANY BOLSZEWICKIE.

Moskwa. (PAT.) Poselstwo polskie w Moskwie po niedawnym pożarze gmachu poselstwa nie otrzymało dotychczas nowego lokalu. Część członków poselstwa wraz z jego tymczasowym kierownikiem p. Morawskim mieszka nadal i urzęduje w spalonym budynku. Skutkiem panującego tam zimna dwaj urzędnicy poselstwa zachorowali. Władze rosyjskie nie dały żadnego tymczasowego schronienia poselstwu, domagając się podpisania kontraktu na nowy lokal na niezmiernie wygórowanych warunkach. Tak np. za domek o kilku pokojach żądają władze sowieckie około 3 milj. marek polskich miesięcznie.

WDROŻENIE SZACUNKU DLA WŁADZY. OKÓLNIAK PREZYDENTA MINISTRÓW.

Warszawa. (PAT.) Prezydent ministrów wydał następujący okólnik do władz centralnych: Niejednokrotnie zdarza się, że osoby prywatne w pismach wnoszonych do władz lub do urzędów państwowych używają sposobu wyrażania się, nieliczącego z godnością władz lub urzędów, a nawet stanowiącego wprost obrazę dla samej władzy lub poszczególnych jej organów. Wy padki takie świadczą o osłabieniu w społeczeństwie, a przynajmniej w niektórych jego sferach autorytetu władz, tolerowanie zaś ich w przyszłości podkopać może w oczach społeczeństwa powagę urzędów państwowych i tem samem utrudnić spełnianie ciężących na nich obowiązków. Ustawy karne obowiązujące we wszystkich dzielnicach Rzeczypospolitej zawierają postanowienia, kwalifikujące tego rodzaju wystąpienia do władz i urzędów państwowych jako karygodne i ścigane z urzędu. Proszę przeto o wydanie urzędem podległym stosownego pouczenia oraz zarządzenia, by wszelkie w nieodpowiednim względnie obraźliwym tonie redagowane korespondencje osób prywatnych do władz, skierowywano bezzwłocznie do właściwych urzędów prokuratorskich celem ustawowego ścigania. Wszystkie urzędy państwowe przestrzegać winny zasadę, że obrona ich powagi jest ich obowiązkiem i że każde zwracanie się do władzy lub urzędu państwowego, o ile przekracza granice dozwolonej krytyki postępowania władzy lub ubliża powadze urzędu, spotka się bez względu na osobę i stanowisko społeczne ubliżającego z odpowiednią represją karną.

NOMINACJE W BANKU ROLNICZYM.

Warszawa. (Tel. wł.). (G.) Rada ministrów na poniedziałkowym posiedzeniu zatwierdziła p. Steficyka na stanowisku prezesa rady nadzorczej, a p. Wilkońskiego na stanowisku prezesa Banku rolniczego. Inne wyższe stanowiska w tym banku obsadzone będą przez ministrów skarbu i rolnictwa, oraz przez prezesa Głównego Urzędu Ziemińskiego.

PIERWSZY METROPOLITA PRAWOSŁAWNY W POLSCE.

Warszawa. (Tel. wł.). (G.) Patriarcha moskiewski Tichon, na skutek rezygnacji dotychczasowego arcybiskupa Serafina, zgodził się na objęcie opróżnionej stolicy arcybiskupiej przez dotychczasowego jej administratora, byłego arcybiskupa mińskiego, Jerzego. Jednocześnie patriarcha Tichon przyznał arcybiskupowi Jerzemu tytuł metropolity. Rząd polski przyjął ten fakt do wiadomości i tytuł zatwierdził.

POLSKA CZŁONKIEM ZWIĄZKU OCHRONY PRZEMYSŁOWEJ.

Warszawa. (Tel. wł.). (G.) W „Dzienniku Ustaw” z 4. bm. zamieszczone jest oświadczenie rządu o przystąpienie Polski do międzynarodowego związku ochrony własności przemysłowej.

KWESTJA PASA NEUTRALNEGO.

Wilno. (PAT.). Na dzisiejszym posiedzeniu podkomisji politycznej dla spraw pasa neutralnego wyłożono trzy referaty. Pierwszy dla wyborów w pasie neutralnym, drugi dla pasa między t. zw. linią Piłsudskiego a linią faktycznego posiadania przez armję polską w r. 1920, trzeci dla spraw Polaków, zamieszkałych w Kowieńszczyźnie. Podkomisja bada na razie szczegółowo materiał w sprawie wyborów przeprowadzonych w pasie neutralnym.

ODROCZENIE KONFERENCJI W SPRAWIE BLISKIEGO WSCHODU.

Paryż. (AW). Z oświadczenia Poincarego, złożonego w senacie, wynika, że z powodu przesilenia rządowego we Włoszech, nastąpi odroczenie konferencji w sprawie bliskiego Wschodu. Konferencja ta — jak wiadomo — została już odroczone do 9. bm.

Wiadomości telegraficzne.

Nansen członkiem honorowym sowietu. Moskwa. Nansen został wybrany przez urzędników sowieckich 14 okręgu członkiem honorowym moskiewskiego sowietu. (PAT.).

Międzynarodowa komisja naddunajska przeniosła swoją siedzibę z Budapesztu do Preszburga. Przesiedlenie ukończone będzie 7. lutego (PAT.).

Fuzja „Figaro” i „Gaulois”. Paryż. „Echo National” donosi, że niebawem nastąpi zlanie 2 pism paryskich w jedno tj. „Figaro” i „Gaulois”. (AW).

Epidemia tyfusu w Rosji. Moskwa. Ze wszystkich gubernji nadchodzą alarmujące wiadomości o wzrastającej stale epidemji tyfusu. Są okolice, w których liczba chorych sięga 90 proc. ogółu ludności. Tyfus przybrał formę bardzo ostrą. Procent śmiertelności zwiększył się o 50%. (PAT.).

Podpisanie układu w sprawie Szantungu. Waszyngton. W obecności sekr. stanu Hughesa i przedstawiciela Anglii Balfoura został podpisany układ japoń.-chiński w sprawie Szantungu. (AW).

KATASTROFA KOLEJOWA.

Nowy Jork. (PAT.) „Associated Press” donosi z Tokio o wielkiej katastrofie kolejowej wskutek zasypania pociągu lawiną. 110 osób zginęło, wiele zostało zranionych.

Akademja ku czci Moliera.

Trzech setną rocznicę urodzin Moliera uczciła wszechnica Kazimierzowa w niedzielę w południe uroczystym obchodem, który zgromadził liczną a doborową publiczność w auli uniwersytetu. Przy udziale reprezentantów miasta (wiceprezydent Stahl), wojskowości (gen. Jędrzejewski i Stan. Haller), przedstawicieli rządu i wojska francuskiego (konsul Vautier, gen. Leandry i maj. Lureau), tudzież osobistości ze świata nauki, sztuki i prasy, składano hołd geniuszowi komedji francuskiej.

Akademję rozpoczęło przemówienie JM. rektora Jana Kasprowicza, który zaznaczył, że w pokłonie przed wielkim cieniem Moliera jednoczy się Lwów i Polska ze sprzymierzoną Francją, raz jeszcze stwierdzając wspólność duchową i sojusz, tak głęboką i dawną mający w Polsce tradycję.

Imieniem świeżo założonego Towarzystwa Przyjaciół Francji przemówił prezes Dembowski, charakteryzując znaczenie Moliera, które wybiegło daleko poza ramy własnego społeczeństwa i narodu, albowiem sztuka jego wsparła się na elementach wszechludzkich, a twórczość stała się szkołą wszystkich komedjopisów. Molier mógłby o sobie powiedzieć: „La comédie c'est moi”, on, Król-Słońce w tem państwie. Mowca zakończył w języku francuskim, zwrócony do przedstawicieli Francji i wznosił okrzyk na cześć ojczyzny Moliera.

Z kolei dr. Zofja Drexler-Pasławska z właściwym sobie kunsztem odśpiewała pieśni z epoki Moliera, przy akompaniamencie prof. kons. T. Majerskiego — poczem prof. Edward Porębowicz wygłosił wykład o „Teatrze Moliera”. Prelegent wskazał źródła komedji molierowskiej, wywodząc ją z włoskiej komedji improwizowanej, której popularne postacie weszły w galerję typów Moliera, nabrawszy — za sprawą nieśmiertelnego twórcy — w żyły swe autentycznej krwi francuskiej. I wywiódł się teatr Moliera z filozofji siedemnastowiecza, z dociekań Descartes'a nad duszą ludzką i z estetyki arystotelesowskiej, z kanonu o trzech jednościach, z postulatów umiaru i harmonji! Lecz nadewszystko — zrodził się ze skłarzenia ducha rasy łacińskiej i celtyckiej, ze świetnego amalgamu bystrości, jasności, dowcipu i wesołości. Albowiem Molier przetapiał wszystko na miód wesołości, a zgoła nie szło mu o to, by „ridendo castigare mores”. Pokazywał człowieka, jego zdrożności, błędy i małość i ona to właśnie, owo nieustosunkowanie się do warunków sytuacji, owa asymetria zatrzymała jego komedję ludzką u wrót tragedji. Zaznaczeniem wpływu Moliera na komedję polską, na twórczość Fredry, zakończył prof. Porębowicz swój piękny i interesujący wykład.

Z całej Polski.

- Zjazd dyrektorów szkół średnich w Warszawie uchwalił wnioski w sprawie zorganizowania pracy wychowawczej w szkołach i domagając się uwzględnienia w szerszym niż dotychczas stopniu ćwiczeń fizycznych, gier i zabaw w zakładach szkolnych w Polsce.

- Ofiara zawodu. Na tyfus płamisty zmarł kierownik sekcji sanitarnej w Baranowiczach dr. Marjan Kowarski.

- Napad bandycki. Bandyty w karabiny uzbrojeni napadli na dom Jana Golenia w Dębicy pow. Ropczyce i zrabowali 170.000 mk. gotówki, 9 dolarów i wszystkie ubrania wartości 345.000 mk.

- Bandyta mordercą dwóch posterunkowych policji. W pościgu za groźnym bandytą Nykołą Prokopeczko po zboczach górskich Pniowa i Nadwórnej, padli od kul bandyty post. pol. Stanisław Gadeniak i N. Luczyński, zaś post. pol. Fafarek został ciężko ranny. Podczas ostatniej obławy ujęto spółnika Prokopeczka, który ciężko ranny nie zdążył za heroldem. Województwo stanisławowskie wyznaczyło 200.000 mk. nagrody za ujęcie bandyty.

- Falszerstwo dokumentów. W Przeworsku aresztowano intensywnie „pracującą” spółkę falszerzy dokumentów. Główną rolę grał Józef Węgrzyn, oficer w starostwie w Przeworsku i pośrednik wszechwładny Izrael Staub. Aresztowano następnie wójta z Pawłolenic, Dawida Kreimanna i Ożiasza Stauba.

- Wódz Burów de Vet, który odznaczył się w wojnie transwalskiej, zmarł w Bloemfontain.

- Strajk górników w Czechach trwa dalej. Ogólna liczba strajkujących we wszystkich rewiarach Rzeczypospolitej wynosi 135.000 górników.

Nadesłane.

W „Koperniku” i „Marysieńce” SERJA „CZERWONEJ RĘKAWICZKI” W mocy Wrogów. 4. serja „PASAŻ”, 3. serja „LUX”, 2. i 1. serja „UCIECHA”.

Kurjer ekonomiczny.

Lwów, 6 lutego.

+ Z giełdy warszawskiej. (Tel. wł.) (G) Na rynku papierów dywidendowych wielkie ożywienie. Kursy wszystkich akcji tak przemysłowych jak i handlowych poprawiły się znacznie. Papiery publiczne również nieco zwyżkowo. Dla walut usposobienie nie uległo znacznieszym zmianom.

+ Niemcy zakupili przemysł skórzany w Rosji. „Izwiestia” donosząc o oddaniu kapitałom niemieckim koncesji na produkcję i wywóz skór, zaznacza, że jest to pierwszy objaw zaangażowania kapitału zagran. w Rosji. (PAT.)

Kursa giełdy lwowskiej.

Z = żądają, T = transakcje. Zresztą: płacą.

Table with columns for A) Akc. bank. (6 lutego), B) Akc. przem. (6 lutego), and C) Akc. przem. (6 lutego). Lists various stocks and their prices.

F. KNAUERISYN pl. Kapitulny 1. 2. NADSIŁANIE. Poleca w wielkim wyborze płótna i chusteczki białe, chodiki, firanki, koce, wełny na kostiumy, zeliry, markizety i kołdry własnego wyrobu po niżonych cenach.

WEDLE POLECEŃ LEKARSKICH najskuteczniejszy środek przeciw stanom podagrycznym, ischias, reumatyzmowi mięśni, stawów, nerwobólom, bólom krzyżów, migrenie, kłuciu w bokach, porażeniom. Jest „SAPOMENTRO” MATULLI. Fabryka: EUG. MATULA. Sp. z ogi. odp. w Krakowie, ul. Hełciów 17.

KINO CHIMERA. Przerabają e grozą s eny, torury w kafakombach Smoka. Zna om la re-sura tywów. „DOM MECZARNI” KRWAWY SMOK Pierwszy raz we Lwowie.

+ Szwajcarskie monety złote. W najbliższym czasie szereg banków szwajcarskich wypuści w obieg znaczną ilość złotych monet, wybitych na ich rachunek w mennicy państwowej. Będzie to prawdopodobnie pierwsze powojenne wydanie pieniędzy złotych w Europie. (v)

+ Kredyt dla Austrii. Między przedstawicielami republik czeskosłowackiej i austriackiej przyszło do porozumienia w sprawie kredytu, który Austria ma otrzymać od Czechosłowacji w wysokości 500 milionów kor. czeskich. Z pożyczki tej suma 100 milj. kor. ma być wypłacona natychmiast w formie zaliczki. Termin spłaty pożyczki określono na lat 20.

Ćmielów.

Na kilkadziesiąt lat przed wojną założoną została w Ćmielowie w Radomskim fabryka porcelany i wyrobów ceramicznych, której wyroby cieszyły się wielkim powodzeniem w Król. Pols. Przed wojną wyrobów jedynej tej w Polsce fabryki porcelany nie sprowadzano do Galicji, gdyż dla nas szczególnie ze względu na cło kalkulowało się korzystniej sprowadzanie porcelany z Czech.

Po wojnie stosunki zmieniły się całkiem. Koszta transportu, wysokie cło, a szczególnie kurs korony czeskiej, dochodzący w ostatnich czasach do 70 mkp., utrudnił wielce sprowadzanie porcelany z Czech, która z powodu wysokiej ceny kursu stała się wprost artykułem luksusowym.

Fabryka w Ćmielowie skutkiem wypadków wojennych została w znacznej części zniszczona, musiano pomyśleć nietylko o zremontowaniu jej, lecz także o postawieniu jej na wielkiej stopie, odpowiadającej stosunkom obecnym.

Za inicjatywą Polskiego Banku Przemysłowego i przy współudziale ludzi dobrej woli, założono spółkę akcyjną z kapitałem 28 milionów mk. Akcje rozchwymano w lot. Zabrano się do zremontowania fabryki i włożono w pierwszym roku w inwestycje kilkanaście milionów. Według możliwości sprowadzono najnowsze urządzenia i zabrano się intensywnie do pracy. W pierwszym zaraz roku sprzedano towarów za przeszło 103 milionów mkp., a w styczniu br. już za 30 milj. mkp.

Pomimo trudności w sprowadzaniu surowców i pomimo dotkliwego braku węgla, produkcja miesięczna fabryki wynosi przeciętnie 22 mi-

lionów mkp., a skoro tylko usunięte zostaną przeszkody co do sprowadzania surowców i ustanie narazie brak węgla, produkcja miesięczna w najbliższym już czasie będzie mogła dojść do 30 milionów mkp.

W Małopolsce wyroby fabryki Ćmielowskiej cieszą się wielkim popytem, wystawione na „Targach Wschodnich” we Lwowie bardzo się podobaly, a w ostatnich dniach restauracja hotelu Żorża we Lwowie zamówiła w fabryce porcelany za 2 miliony mkp. towarów.

Siedziba spółki akcyjnej był dotychczas Lwów.

W sobotę, 4. bm. odbyło się w Polskim Banku Przemysłowym nadzw. walne zgromadzenie akcjonariuszów, na którym reprezentowanych było 22.000 akcji na (28.000 akcji).

Obradom przewodniczył prezes rady nadzorczej p. Zygmunt Lewakowski. Na to zgromadzenie przybyli z Warszawy: dyrektor warsz. filii Polskiego Banku Przem. dr. Słuszkiewicz, członek rady nadzorczej p. Karczewski i dyrektor fabryki w Ćmielowie inżynier p. Jerzy Holnicki, który zdał szczegółowo sprawę ze stanu interesów. Sprawozdanie to świadczyło o wielkim rozwoju fabryki. Sprawozdanie bilansowe pojawi się w przyszłym miesiącu przed zwyczajnym walnym zgromadzeniem spółki.

W dalszym ciągu umotywował dyrektor Holnicki potrzebę powiększenia kapitału akcyjnego. Po dłuższej dyskusji, w której zabierali głos pp. Lewakowski, red. Fryling, dyrektor dr. Słuszkiewicz, hr. Klemens Dzieduszycki, dyrektorowie pp. Karczewski i Holnicki, uchwalono jednomyślnie podwyższyć kapitał akcyjny z 28 milionów mkp. na 100 milionów mkp. i upoważnić radę nadzorczą do przeprowadzenia emisji i określenia jej warunków, przy czem uchwalono następującą dyrektywę: dla starych akcjonariuszów przeznaczono 56.000 akcji, nie wyżej niż 1.200 mkp. (starczy akcjonariusze otrzymają na 1 starą akcję dwie nowe), a 16.000 akcji przeznaczono dla nowych akcjonariuszy po kursie nie niższym niż 2.500 mkp.

Siedzibę spółki uchwalono przenieść ze Lwowa do Warszawy. Przemawiały za tem względy następujące: Ćmielów bliżej Warszawy, grawitule bardziej do stolicy. Lepsze połączenie kolejowe z Warszawą. Stosunki handlowe łączą fabrykę z Warszawą, tam odbywają się też największe zakupy. Centrala Polskiego Banku Przemysłowego

Table with columns for Kursy walut, Lwów - dnia 6 lutego 1922 (Gotówka, Dewizy), Warszawa dnia 6. lutego, Zurich dnia 6. 12., Berlin dnia 6. 12., Wiedeń dnia 6. 12. Lists exchange rates for various currencies.

UWAGA: „P” oznacza kursa poprzednie, ostatnio notowane.

NAWOZY SZCZUCZNE

superfosfaty, tomazówkę, solatrę Chili, azotany wapna polecają z drogi na okręcie i do w. ładowania
M. LIETZAU & Co, Gdańsk
 Langgasse 44. 201
 Tel. adres „E. nielto“, Tel. 1504, 2098, 6534

KONKURS.

Inspektorat szkolny w Sarnach (wojew. Poleskie) ogłasza niniejszem konkurs na 20 posad nauczycielskich i 3 posady kierowników 4-klasowych szkół powzecznych w powiecie Sarnem kim.

Warunki związane z wynagrodzeniem odpowiadają warunkom ustalonym przez Minist. Wyzn. Rel. i Ośw. Publicznego dla całego obszaru Rzeczypospolitej; prócz tego przyznany jest dodatek kresowy w wysokości jednej trzeciej części i dodatku drożyznianego.

O wyżej wymienione posady ubiegać się mogą kandydaci, którzy posiadają egzamin dojrzałości s. minarjum naucz. ewentualnie ukończyli 6 klas szkoły średniej lub 2 lata seminarium nauczycielskiego.

Do ostatecznych podań należy dołączyć:

- 1) świadectwa szkolne,
- 2) świadectwo moralności,
- 3) metrykę urodzenia,
- 4) świadectwo zdrowia wydane przez fizyka miejski i
- 5) krótki opis życia.

Podań wnosić należy najpóźniej do dnia 25. lutego 1922.

Czesław Bandurski, mp.
 inspektor szkolny.

Sarny, dnia 1. lutego 1922 r. 8046

Warsztaty Szewskie

Stanisława Kondracika

w Sokołowie, ziemi Siedleckiej
 dostarczają ubrań wszelkiego rodzaju
 w dowolnej ilości.

Szybkie i akuradne wykonanie
 zleceń. 8045

Ceny niskie.

NAŁĘCZÓW Zakład leczniczy
cały rok otwarty

pod kierunkiem 8060

Dra Mieczysława Puchalskiego

Źródło szczawiu żelazistej, radioaktywne kąpiele żelaziste borowinowe, słoneczne i leżalnia w lecie, gazowe, iglicowe, solne, hydropatja i elektryzacja. Choroby wewnętrzne nerwowe i kobiece. Chorych umysłowych, zakręconych i gruźlicznych Zakład nie przyjmuje. Kuchnia dyetetyczna, wygodne pokoje z całodziennym utrzymaniem dla wypoczynku. Poczta telegraf i telefon. Wyjazd z Warszawy o 8.15 rano z dworca wiedeńskiego, Informacje Mokotowski 45 m. 7. od 4-6. telefon 3004. lub Dyrekcja w Nałęczowie.

Niezawodny środek przeciwko karypce, duszności, kaszom

GRANULKI RUSSYANA

(Granules sulphuris aurati b. n. z. inati) 156
 wyrobu labor. Ap. Kowalski Warszawa
 torjuna farmac. Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych.
 Sposób użycia dołączony do każdego pudełka.

Większa fabryka mebli i tartak wyrabiająca meble poszukuje stałych odbiorców, względnie zastępców dla Wsch. du. Zapytania adresować należy pod adresem **J. SKRIVANEK**, fabryki mebli w polskim Cieszyne. 8058

XLV. Walne Zgromadzenie

członków **Towarzystwa Kredytowego „Oszczędność“** w Tłumaczu Stowarzyszenia zarejestr. z nieograniczoną poręką, odbędzie się dnia **22. lutego 1922**, o godz. 11 przedpołudniem w biurze Towarzystwa z następującym porządkiem dziennym:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.
2. Sprawozdanie Dyrekcji z czynności i rachunków za rok 1921.
3. Sprawozdanie Komisji rewizyjnej z wnioskiem na udzielenie Dyrekcji absolutorium.
4. Podział czystego zysku.
5. Zatwierdzenie wyboru trzech członków Dyrekcji i trzech Zastępców na dalsze sześciolecie.
6. Wybór trzech członków Rady Nadzorczej w miejsce ustępujących.
7. Wnioski członków.

Tłumacz, dnia 1. lutego 1922.

Piotr Szczepański, Wacław Wencel,
 prezes rady nadzorczej 8062 sekretarz

ŚLEDZIE

na wagony i beczki najtaniej poleca

DR. Adolf Świeca

Warszawa, Zielona 16. 8057

Telef. 82-11 i 26-36 Adres telegr. „Świecado“.

Dostarczamy

zupełnie kompletnych, gotowych do puszczenia w ruch

Zakładów Przemysłowych

wszelkiej branży z pełną gwarancją.

GEFIA Towarzystwo akcyjne dla zakładów przemysłowych

Wiedź 1., Rynek 12. Listopada 10.

(Ring des 12. November 10).

7389

OD 60 LAT ZA NAJLEPSZĄ UZNANĄ

DRYCYNALNA

SZWAJCARSKA CAZA MŁYNARSKA

MARKA REIFF-FRANCK



GENERALNE ZASTĘPSTWO NA CAŁĄ POLSKĘ

MIECZYŃSKIE PRZEMYSŁOWE

IFIG

HANDLOWE I TOWARZYSTWO

TELEFON

1-11A Z OGRAJ. ODD.

WROCLAW

(Breslau)

Jarmark wiosenny 19-23. marca 1922

Tkaniny - Ubiory - Nowości sezonowe - Kapelusze - Obuwie - Wyroby skórzane - Wyroby artystyczne - Biżuterja - Meble - Szkło - Porcelana - Wyroby metalowe i drzewne - Papier i wyroby papierowe - Utensylja biurowe - Wyroby chemiczno-techniczne

Karty zakupu i wszelkie informacje (pozwolenie przyjazdu, paszport, mieszkanie) przez honorowe zastępstwo:

ZARZĄD TARGÓW we Lwowie i Breslauer - Messe - Gesellschaft.

200

JADALNIE, SYPIALNIE, DYWANY,

POŚCIEL poleca po najniższych cenach znany m. gazyn mebli pod firmą Józef Schuster, Lwów Rutowskiego 10.

Fabryka grzebieni (Blätter)

skład artykułów technicznych i stolarnia mechaniczna

E. Margolin (dawniej Sz. Fried)
 Łódź, Piotrkowska 114-116.
 Telefon 12-36.